

Nieuwsbrief ERF Updates - Nummer 25, 2016

Nummer 25, 2016

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:8011](#) 06-10-2016

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2016:4427](#) 04-10-2016

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:3496](#) 20-09-2016

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2016:3122](#) 21-07-2016

Rechtbank

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2016:14624](#) 01-12-2016

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2016:7760](#) 17-11-2016

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2016:7392](#) 16-11-2016

RECHTSPRAAK

Executoriaal beslag tijdens vereffening nalatenschap. Geen opheffing beslag, wel opschorting executie tot na vereffening.

Erflater overlijdt in 2013. De hypotheekbank legt executoriaal beslag op vermogen van zijn partner, tevens enig erfgenaam. Erflaters woning waarop het hypotheekrecht rustte, is inmiddels executoriaal verkocht. Met de grosse van de hypotheekakte is het (derden)beslag gelegd voor de restvordering van ruim 100.000 euro.

Volgens de bank heeft de erfgenaam gelden onttrokken aan de nalatenschap en de nalatenschap daardoor zuiver aanvaard, ondanks haar verklaring van beneficiaire aanvaarding bij de rechtbank.

De partner vordert in kort geding opheffing van het beslag. De kortgedingrechter wil zover niet gaan, maar schort wel de uitwinning door de bank op tot de vereffening van de nalatenschap heeft plaatsgevonden.

Of sprake is van zuivere aanvaarding (art. 4:192 BW), is in kort geding niet aannemelijk geworden, maar valt ook niet uit te sluiten.

De partner heeft bijna 145.000 euro uit erflaters BV consumptief besteed. Gezien haar financiële situatie is de kans klein dat zij dit geld aan de BV terug kan betalen. Hiermee is voldoende aannemelijk dat de partner – via de BV – geld aan de nalatenschap heeft onttrokken, waardoor zij (ook als beneficiair erfgenaam) in privé aansprakelijk kan worden gehouden voor dit bedrag (art. 4:184 lid 2 onder c BW).

Of de grosse van de hypotheekakte in dit geval een executoriale titel oplevert jegens de partner, is nog maar de vraag. Haar aansprakelijkheid vloeit vooralsnog voort uit artikel 4:184 lid 2 onder c BW en niet uit tekortkoming uit hoofde van de geldlening. Bovendien staat niet vast dat de partner zuiver heeft aanvaard.

Echter, in het licht van artikel 4:223 lid 1 BW oordeelt de rechter dat de grosse vooralsnog toch jegens de partner tot uitvoer kan worden gelegd. De bank is geen separatist meer en uitwinning door de bank doorkruist de belangen van de andere schuldeisers, waaronder de

fiscus. Daarom schort de rechter de executie door de bank op totdat de uitdelingslijst verbindend is geworden (art. 4:220 BW).

Ook een belangenafweging leidt niet tot een ander oordeel. Immers, indien het beslag zou worden opgeheven in afwachting van de vereffening, kan verhaal door de bank ten laste van de partner volledig illusoir zijn.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 17-11-2016

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2016:7760

Zaaknummer: KG ZA 16-1238

Rechters: M. van Walraven

Wetsartikelen: 4:184 BW, 4:192 BW, 4:220 BW en 4:223 BW

RECHTSPRAAK

***Procesrecht. Vordering tot verdeling nalatenschap. Dagvaarding
deelgenoten.***

Erfgenaam 1 daagt erfgenaam 2 en vordert verdeling van de nalatenschap. Erfgenaam 2 is van mening dat erfgenaam 3, de laatste deelgenoot, ook gedagvaard had moeten worden.

Volgens erfgenaam 1 is dat niet nodig, omdat erfgenaam 3 heeft verklaard zich te scharen achter erfgenaam 1. Volgens de rechtbank is dat onvoldoende.

Effectuering van een door de rechtbank vast te stellen verdeling is afhankelijk van de medewerking van alle deelgenoten. Het is rechtens noodzakelijk dat de beslissing over de omvang en verdeling van de nalatenschap jegens alle betrokkenen in gelijke zin luidt. Bovendien kan alleen als alle deelgenoten in het geding zijn betrokken op verantwoorde wijze een oordeel worden gevormd over de omvang van de nalatenschap. Omdat nog niet duidelijk is hoe de verdeling eruit zal komen te zien – erfgenaam 1 heeft geen verdelingsvoorstel gedaan – is het onvoldoende dat erfgenaam 3 zich kennelijk achter erfgenaam 1 schaart. De rechtbank beveelt een comparitie met oproeping van erfgenaam 3.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 16-11-2016

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2016:7392

Zaaknummer: C/13/610649

Rechters: R.A. Dudok van Heel

Wetsartikelen: 3:182 BW en 3:185 BW

RECHTSPRAAK

Executeur heeft zijn taak al voltooid. Erfgenamen hebben geen belang meer bij zijn ontslag.

Moeder heeft twee van haar erfgenamen tot executeur benoemd, waarvan één nog in functie.

De kantonrechter wees een verzoek om ontslag van deze executeur af en droeg de boedelnotaris op een boedelbeschrijving te maken (Rb. Midden-Nederland 18 februari 2016, ECLI:NL:RBMNE:2016:741).

Het hof laat deze beschikkingen in stand.

De executeur heeft zijn werkzaamheden inmiddels voltooid (art. 4:144 BW, art. 4:146 BW, art. 4:148 BW). Hij heeft alle schulden van de nalatenschap voldaan en zijn aangifte erfbelasting kan gelden als boedelbeschrijving, ook al zijn de erfgenamen het niet eens met de inhoud daarvan. Nu zijn taak is geëindigd, hebben de erfgenamen geen belang meer bij het ontslag van de executeur.

Tegen het bevel van de kantonrechter tot boedelbeschrijving staat geen hogere voorziening open (art. 672 lid 1 Rv).

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 06-10-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:8011

Zaaknummer: 200.191.958

Rechters: J.H. Lieber, R.A. Dozy en M.L. van der Bel

Wetsartikelen: 4:144 BW, 4:146 BW, 4:148 BW, 4:149 BW en 672 Rv

RECHTSPRAAK

Erfbelasting. Woning van vader voor WOZ-waarde in heffing betrokken, ook al gold bij moeders eerdere overlijden de waarde in het economische verkeer.

Drie kinderen erven in 2011 een woning van hun vader. De inspecteur volgt de aangifte erfbelasting van de executeur en betreft de woning voor de WOZ-waarde in de heffing (bijna 725.000 euro). In 2012 wordt de woning verkocht voor 575.000 euro.

Een van de erfgenamen stelt dat voor de erfbelasting moet worden uitgegaan van de (gerealiseerde) waarde in het economische verkeer, omdat daarvan ook werd uitgegaan toen moeder in 2005 overleed.

Het hof wijst dit standpunt af. Bij vaders overlijden moet het in 2011 geldende wettelijke waarderingsvoorschrift van artikel 21 lid 5 SW 1956 worden toegepast.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 21-07-2016

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2016:3122

Zaaknummer: 15/00020

Rechters: B.F.A. van Huijgevoort, A.J. Kromhout en A.P.M. van Rijn

Wetsartikelen: 21 SW 1956

RECHTSPRAAK

Toezegging testamentair legaat. Afspraak nietig. Conversie.

De man heeft zich in het echtscheidingsconvenant verplicht om bij testament 100.000 euro te legateren aan de vrouw. De vrouw vordert vervolgens in kort geding dat de man dit legaat maakt.

Volgens de voorzieningenrechter is de afspraak in het convenant nietig, want in strijd met artikel 4:4 lid 1 BW. Het beding belemmert de man in zijn testeevrijheid. De man kan niet veroordeeld worden tot nakoming van een nietige overeenkomst.

Gelet op de bedoelingen van partijen bij de afwikkeling van de echtscheiding – het legaat diende ter verrekening van de door de vrouw aan de man verschuldigde huurtermijnen – neemt de rechter voorshands aan dat het nietige beding van rechtswege converteert (art. 3:42 BW) in een overeenkomst die de vrouw een bij zijn overlijden opeisbaar vorderingsrecht geeft op de man van 100.000 euro, verminderd met de verschuldigde huurtermijnen. De man heeft dit vorderingsrecht in feite erkend op de zitting.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 01-12-2016

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2016:14624

Zaaknummer: C-09-520286-KG ZA 16-1277

Rechters: G.H.I.J. Hage

Wetsartikelen: 3:42 BW en 4:4 BW

RECHTSPRAAK

Opnames met vaders pinpas onrechtmatig jegens latere mede-erfgenaam.

Zoon en dochter erven van hun vader. De laatste paar jaar van vaders leven regelde dochter zijn financiële zaken. Zij had de beschikking over zijn pinpas en heeft in krap twee jaar tijd ruim 40.000 euro opgenomen. Dat is maandelijks een hoger bedrag dan vaders pensioen en AOW tezamen.

Volgens het hof heeft de dochter onrechtmatig gehandeld jegens haar broer. Zij wist dat de helft van vaders vermogen voor haar broer als mede-erfgenaam zou zijn en dat vader zijn spaargeld waarschijnlijk niet zelf zou opmaken.

Het hof vindt het niet aannemelijk dat vader ermee ingestemd heeft dat dochter maandelijks zo'n groot bedrag voor zichzelf zou opnemen. Weliswaar is aannemelijk dat vader het goed vond dat dochter wel eens iets voor zichzelf kocht, maar niet dat dat zijn spaargeld met een rap tempo als sneeuw voor de zon zou verdwijnen. Vader heeft zijn bankafschriften ook niet zelf kunnen controleren op de onttrekkingen, hij was vrijwel blind.

Volgens de dochter had haar broer de kwestie in een verdelingsprocedure moeten aankaarten. Volgens het hof is dit onjuist. De broer heeft zijn zuster kunnen aanspreken uit onrechtmatige daad. Bij gebreke van andere boedelbestanddelen had dochter ook geen belang bij afhandeling in een verdelingsprocedure.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 04-10-2016

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2016:4427

Zaaknummer: 200.176.773_01

Rechters: W.H.B. den Hartog-Jager, Y.L.L.A.M. Delfos-Roy en M.E. Smorenburg

Wetsartikelen: 3:182 BW en 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Boedelvolmacht brengt verplichting tot rekening en verantwoording mee.

Na moeders overlijden hebben de zoons boedelvolmacht gegeven aan dochter. Een van de geschillen betreft de rekening en verantwoording door de dochter als gevolmachtigde. Volgens Rechtbank Den Haag (15 januari 2014, ECLI:NL:RBDHA:2014:14909) hoefde dochter geen rekening en verantwoording af te leggen, immers volmachtverlening schept in beginsel geen rechtsverhouding op grond waarvan de gevolmachtigde zich als zodanig dient te verantwoorden (HR 13 mei 2005, ECLI:NL:HR:2005:AS4167).

Anders dan de rechtbank vindt het hof dat de dochter als gevolmachtigde in beginsel wel rekening en verantwoording moet afleggen aan haar volmachtgevers, mede-erfgenamen. Zij moet verslag doen van haar bevindingen en van wat zij heeft ondernomen. Wat deze plicht precies inhoudt, wordt telkens bepaald door de aard van de rechtsverhouding die verplicht tot het zich rechtvaardigen over de behoorlijkheid van enig vermogensrechtelijk beleid en de omstandigheden van het gegeven geval.

De door de rechtbank aangehaalde uitspraak van de Hoge Raad zag op een andere situatie dan de onderhavige. In dat geval had erflater bij leven een volmacht tot beheer verstrekt en geen aanleiding gezien om van de gevolmachtigde rekening en verantwoording vragen.

Voorts bestaat geschil over de inbreng van schenkingen die moeder voor 2003 aan haar kinderen heeft gedaan. Omdat moeder noch bij de schenkingen nog in haar latere testament de begiftigden heeft vrijgesteld van inbreng, zijn ze tot inbreng verplicht (art. 139 Ow NBW). Het hof sluit zich aan bij dit oordeel van de rechtbank.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 20-09-2016

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2016:3496

Zaaknummer: 200.166.245/01

Rechters: E.A. Mink, A.N. Labohm en J.A. van Kempen

Wetsartikelen: 139 Ow NBW